

BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ 2023

MEZINÁRODNÍ PRŮZKUM MEZI ŘEDITELI NEMOCNIC
V ČESKÉ REPUBLICĚ
A VE SLOVENSKÉ REPUBLICĚ

Cíl mezinárodního průzkumu:

Vyvážená a objektivní identifikace aktuálních problémů, s nimiž se vedení nemocnic musí potýkat, náměty na jejich případné řešení a také porovnání výsledků v různých otázkách priorit vedení nemocnic v České republice a ve Slovenské republice.

Sběr dat:

Kvantitativní průzkum:
Metodou anonymního strukturovaného samovyplňovacího dotazníku.

Délka dotazníku:
Cca 15 minut.

Doba realizace:

Data byla sbírána během měsíců **dubna – června 2023**.

Cílová skupina:

Ředitelé nemocnic v České republice a ve Slovenské republice.

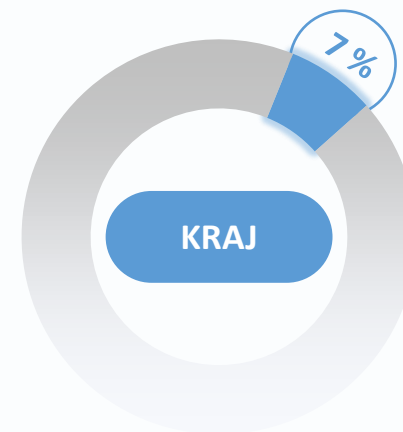
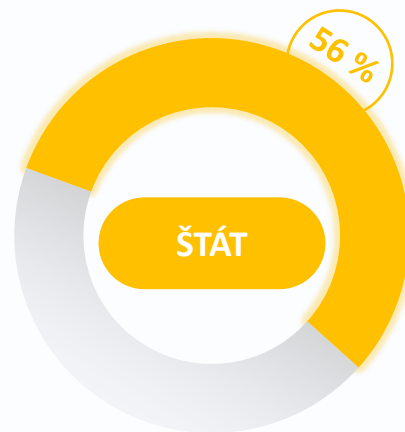
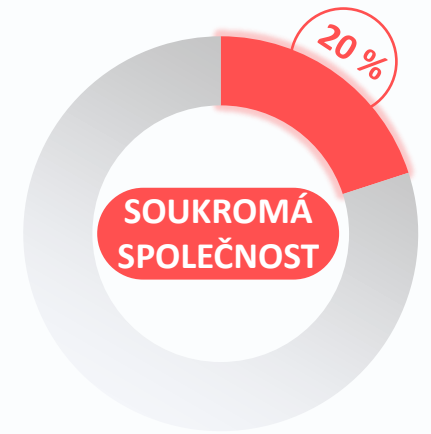
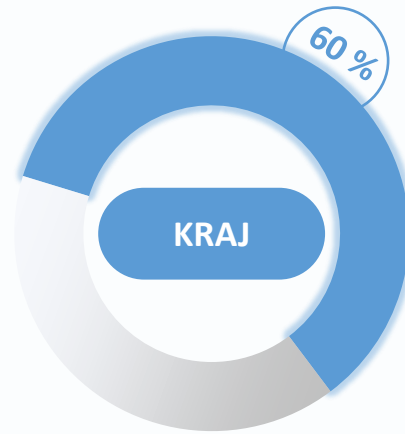
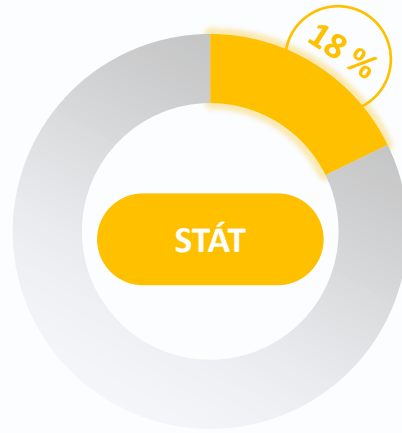
Výzkum je koncipován i prezentován jako **anonymní**.

Velikost vzorku:

Ředitelé nemocnic v České republice: **n=45** (z celkového počtu **146** oslovených nemocnic, **31 %** návratnost).

Ředitelé nemocnic ve Slovenské republice: **n=41** (z celkového počtu **103** oslovených nemocnic, **40 %** návratnost).

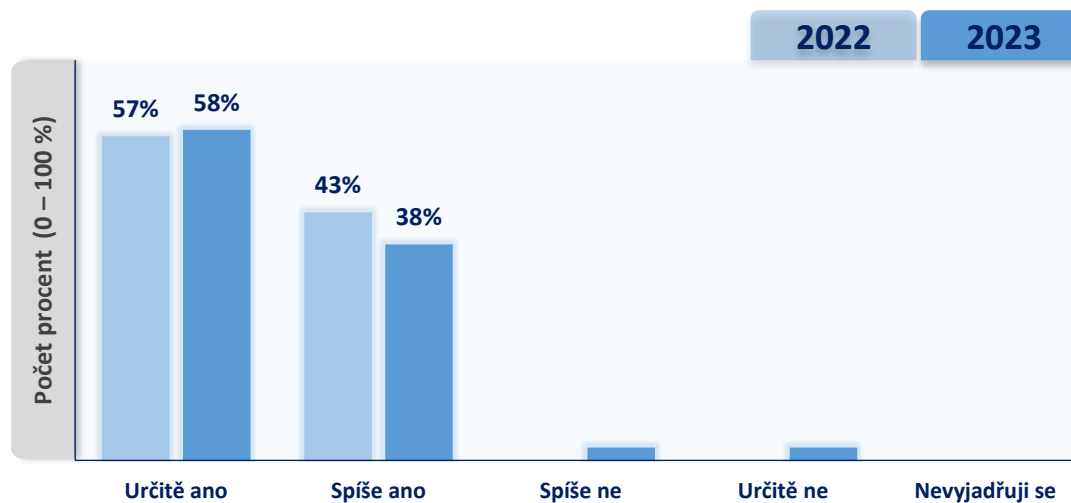
Struktura respondentů dle zřizovatele nemocnice

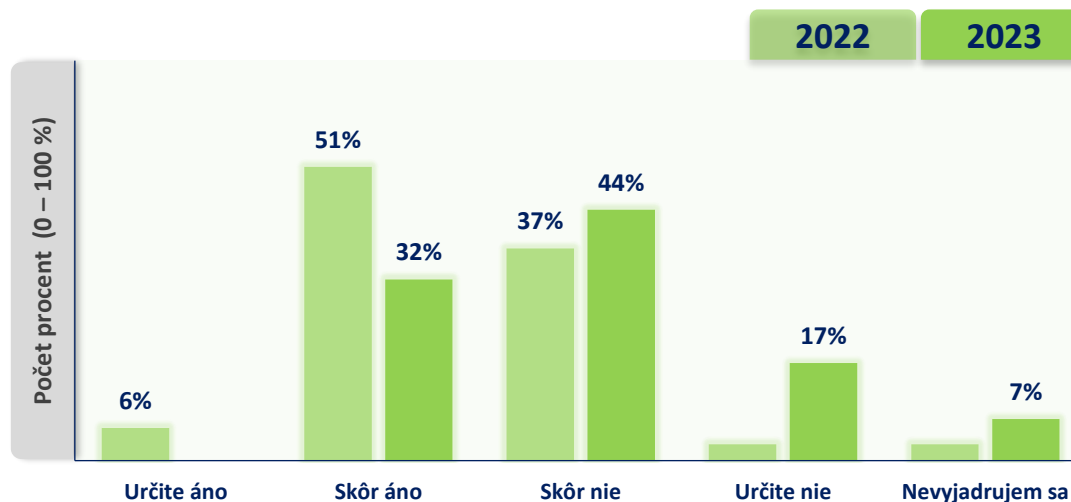
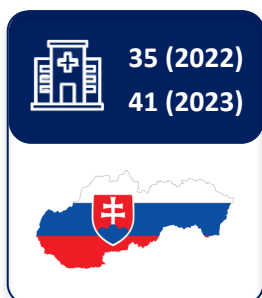
DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

KVALITA A DOSTUPNOST ZDRAVOTNÍ PÉČE

58 % ředitelů nemocnic v České republice určitě považuje systém zdravotní péče za kvalitní v celoevropském srovnání. Nicméně se v tuzemsku objevily také první náznaky nespokojenosti s kvalitou systému zdravotní péče.

Na Slovensku prevládá mezi řediteli nemocnic názor, že je tamní systém zdravotní péče spíše nekvalitní (44 %).

OTÁZKA

Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace hrozí zhoršení dostupnosti zdravotní péče?

OTÁZKA

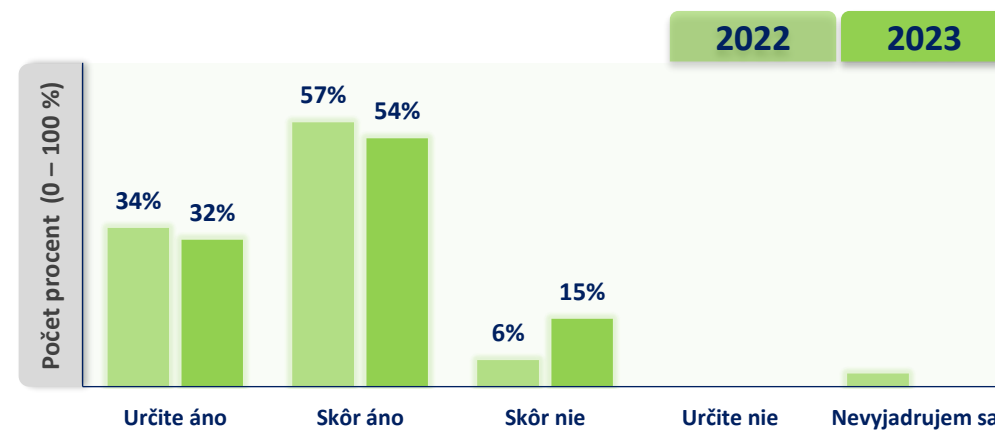
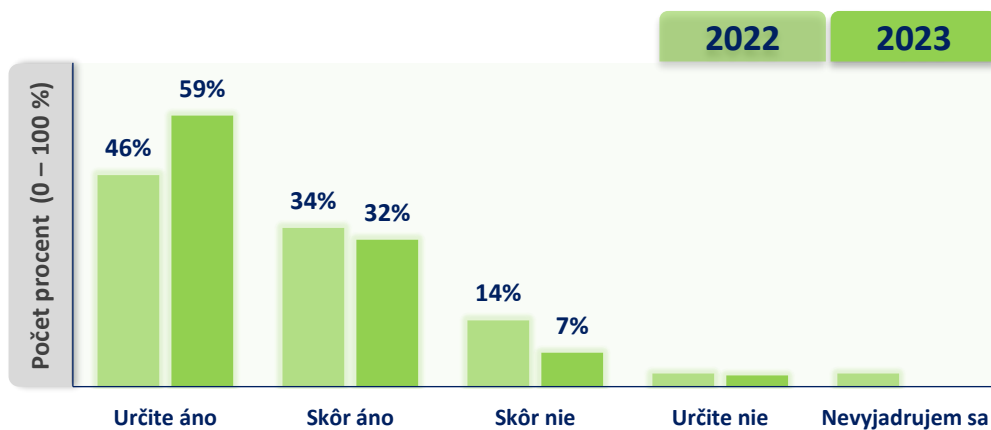
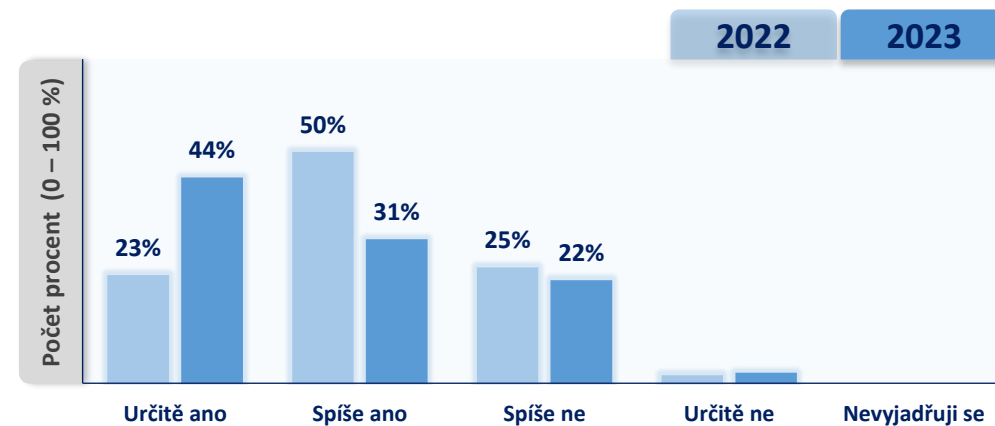
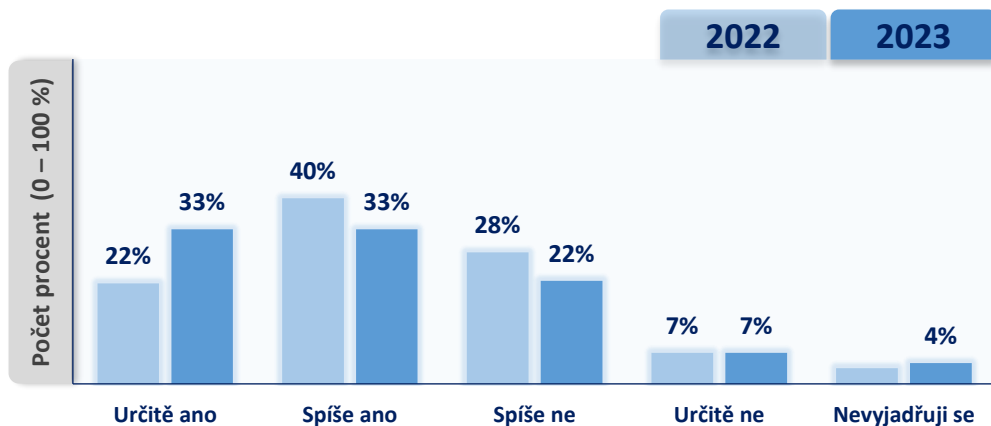
Vidíte možnosti zlepšení dostupnosti zdravotní péče ve Vaší nemocnici?

Ředitelé nemocnic v obou zemích projevují zvýšené obavy ze zhoršení dostupnosti zdravotní péče.

Možnosti zlepšení dostupnosti zdravotní péče vidí 75 % ředitelů českých nemocnic a 86 % ředitelů slovenských nemocnic. Zejména v Česku jsou ředitelé přesvědčeni, že je v této oblasti určitě prostor pro zlepšení.

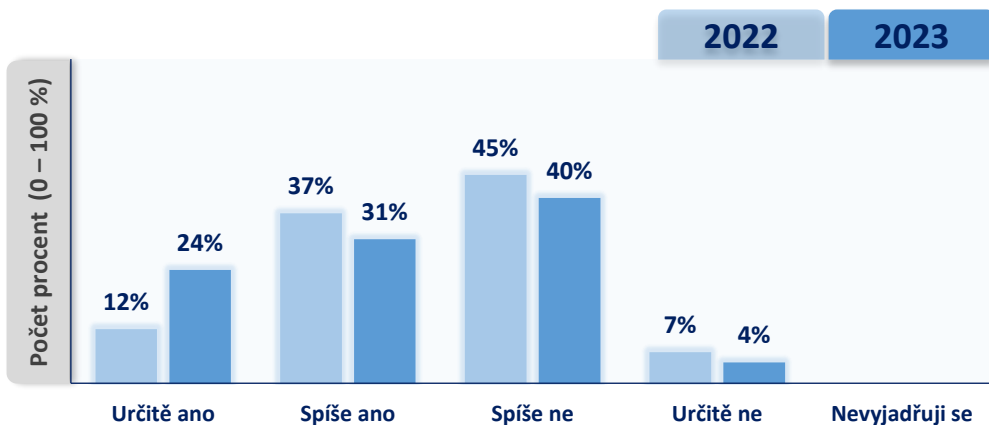

OTÁZKA

Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace hrozí zhoršení kvality zdravotní péče?

V obou zemích byl zaznamenán významný nárůst obav ze zhoršení kvality poskytované zdravotní péče. 24 % ředitelů v Česku a 46 % ředitelů na Slovensku je určitě přesvědčeno, že hrozí zhoršení kvality zdravotní péče.

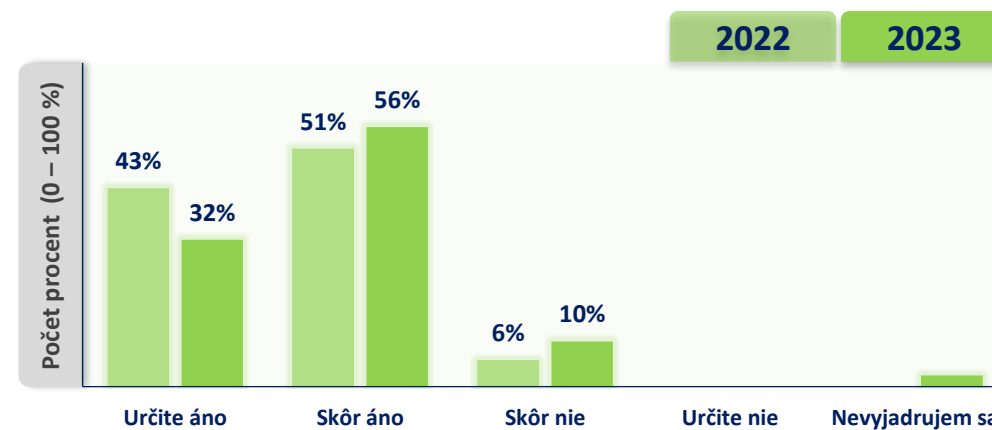
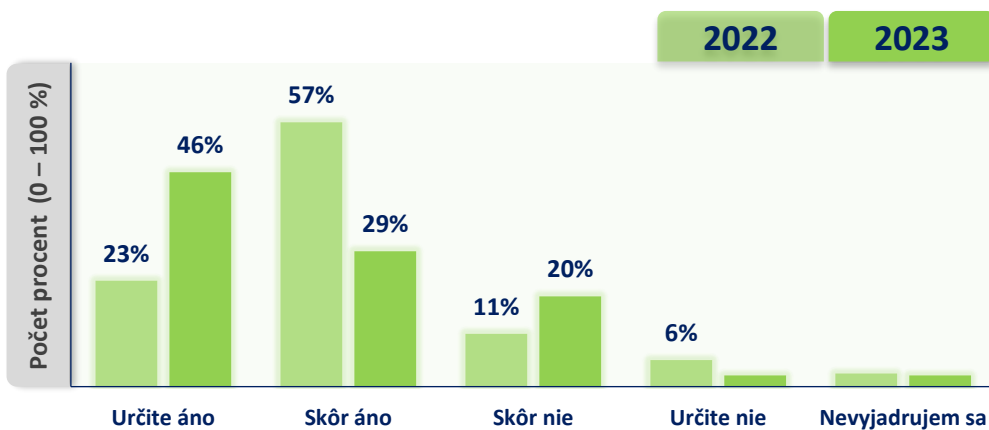
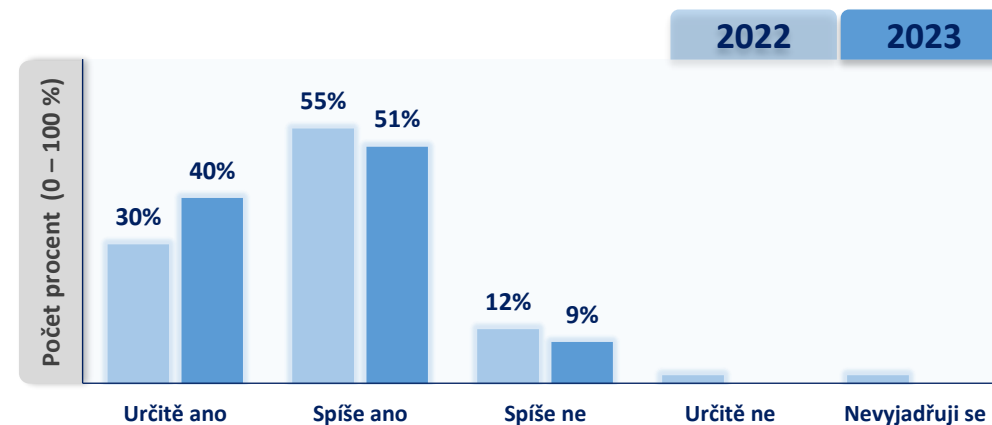

OTÁZKA

Vidíte možnosti zlepšení kvality zdravotní péče ve Vaší nemocnici?

Možnosti zlepšení kvality zdravotní péče vidí 91 % ředitelů českých nemocnic a 88 % ředitelů slovenských nemocnic.

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

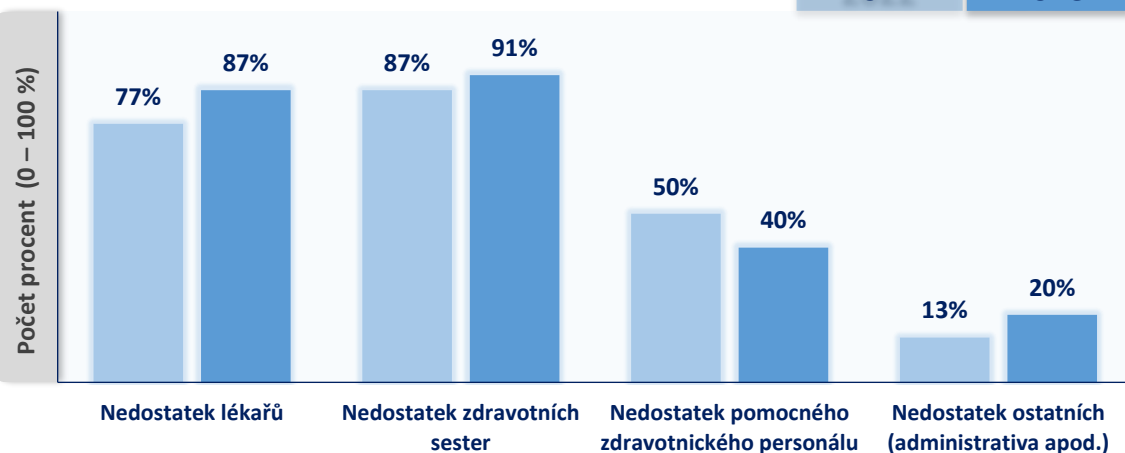
LIDSKÉ ZDROJE

60 (2022)
45 (2023)

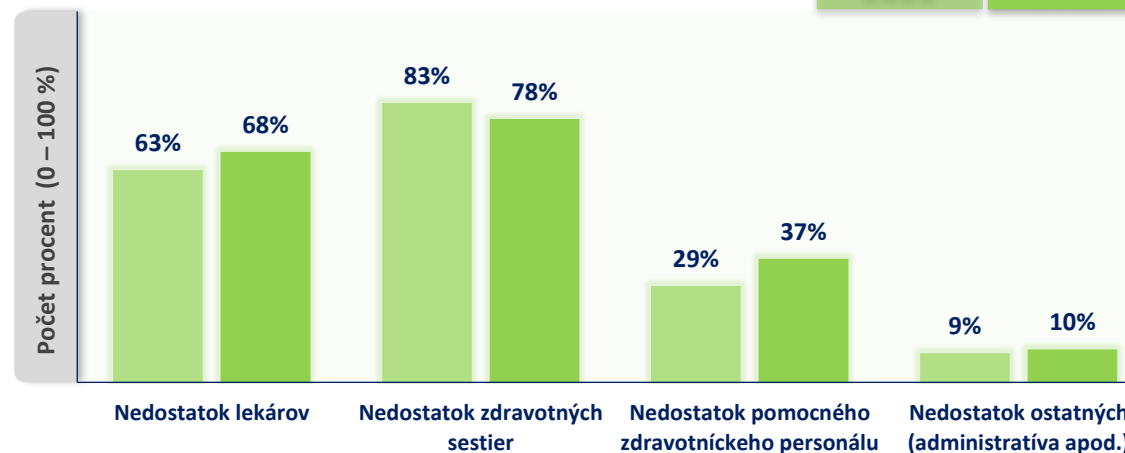
2022 2023

35 (2022)
41 (2023)

2022 2023

V obou zemích jsou stále největší personální rezervy v nemocnicích mezi zdravotními sestrami (91 % Česko, 78 % Slovensko). V českých nemocnicích došlo k významnému nárůstu nedostatku lékařů (87 %) a ostatního personálu (20 %). Naopak byl v Česku zaznamenán pokles nedostatku pomocného zdravotnického personálu (40 %). Na Slovensku došlo k nejvýznamnějšímu nárůstu nedostatku mezi pomocným zdravotnickým personálem (37 %). Pozvolný rostoucí trend panuje i u nedostatku lékařů (68 %) a ostatního personálu (10 %).

JAKÉ ODBORNOSTI LÉKAŘŮ VÁM CHYBÍ VE VAŠÍ NEMOCNICI?

TOP 3 ODBORNOSTI

1. Internisté

2. Pediatri

3. Neurologové

1. Internisti

2. Chirurgovia

3. Gynekológovia

JAKÉ ODBORNOSTI ZDRAVOTNÍCH SESTER VÁM CHYBÍ VE VAŠÍ NEMOCNICI?

TOP 3 ODBORNOSTI

1. ARIP a všeobecné sestry

2. Perioperační sestry

3. Dětské sestry

1. Inštrumentárky

2. OAIM sestry

3. Pôrodné asistentky

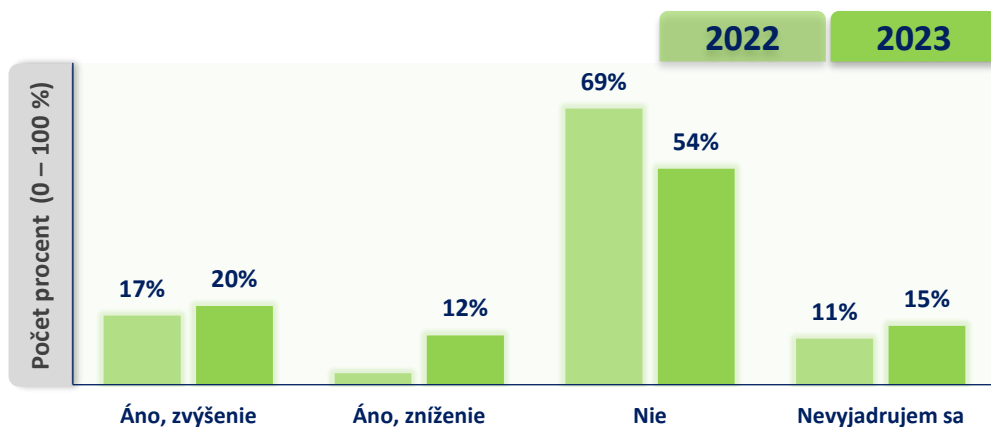
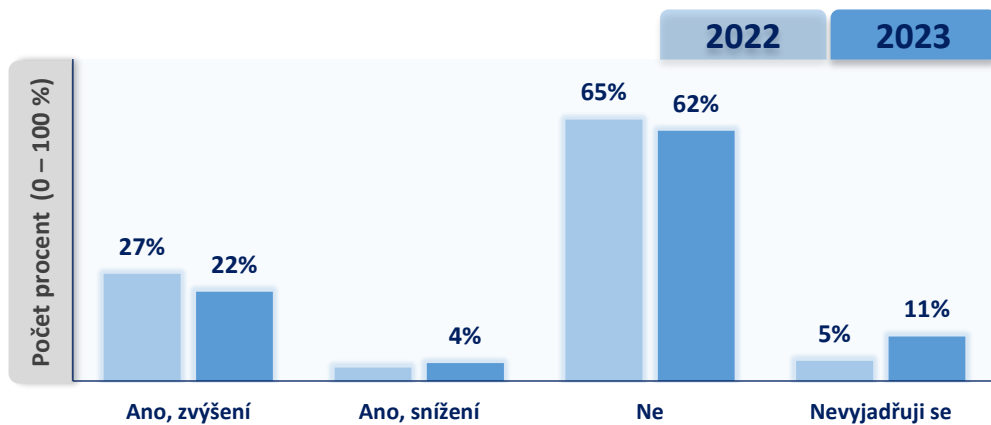

OTÁZKA

Změnili byste kompetence lékařů ve Vaší nemocnici?

Obecně převládá názor, že jsou kompetence lékařů nastaveny adekvátně, nicméně na Slovensku je o tom přesvědčena pouze polovina ředitelů nemocnic. V průměru 21 % ředitelů v obou zemích by uvítalo zvýšení kompetencí lékařů ve své nemocnici.

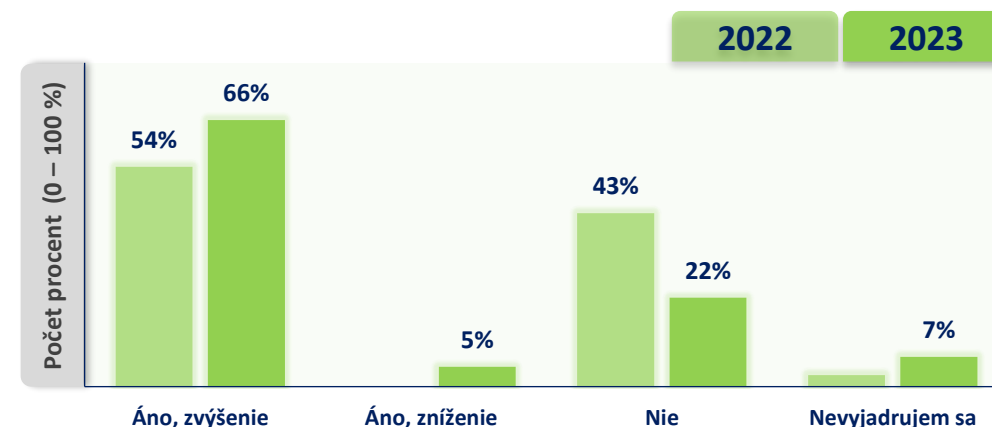
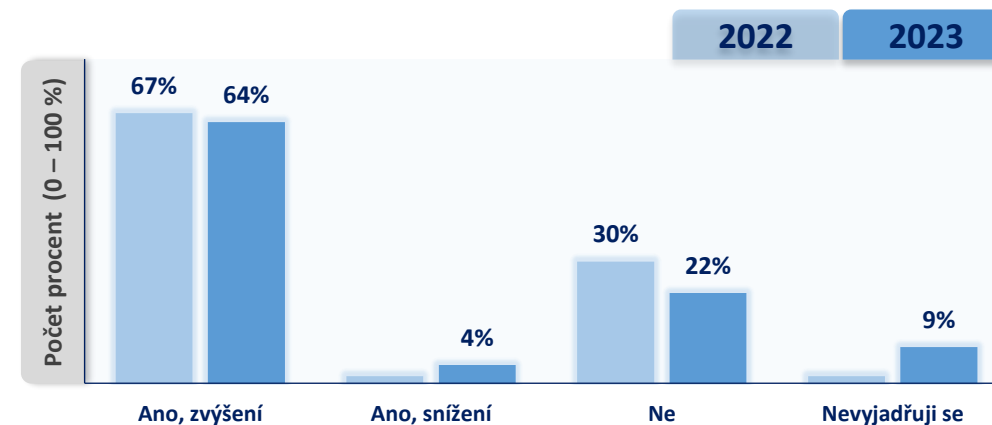

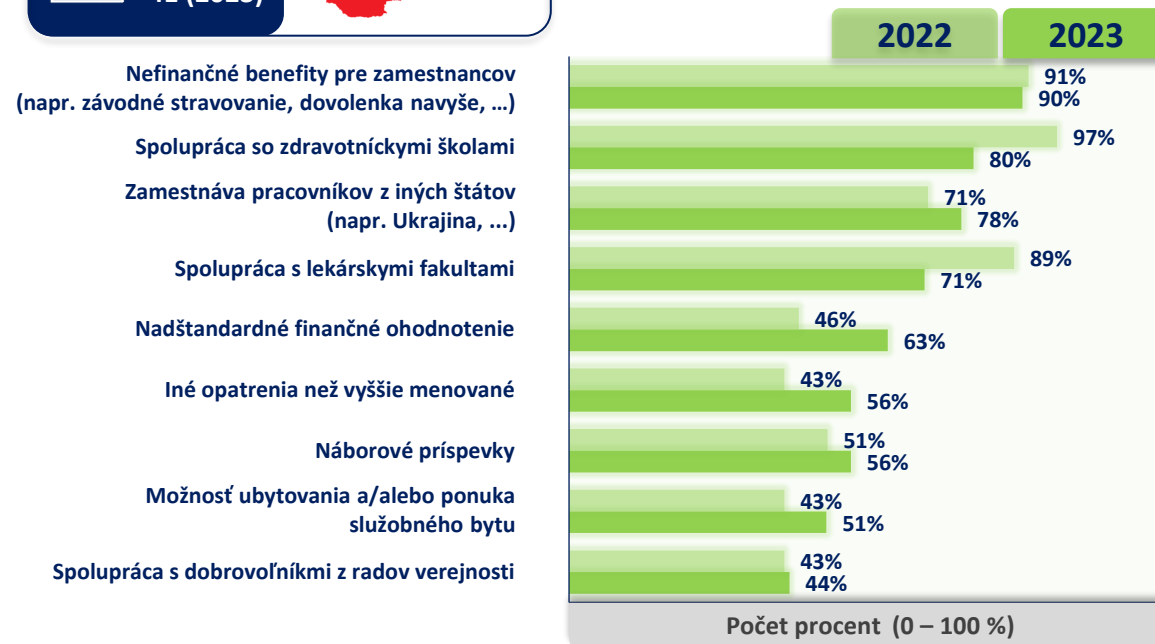
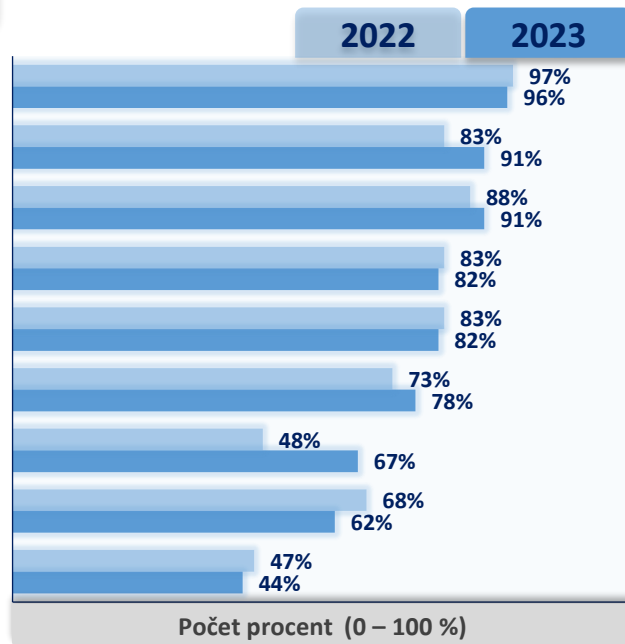
OTÁZKA

Změnili byste kompetence zdravotních sester ve Vaší nemocnici?

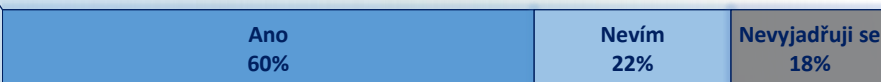
64 % ředitelů českých nemocnic a 66 % ředitelů slovenských nemocnic by uvítalo zvýšení kompetencí zdravotních sester. Na Slovensku byl v tomto případě zaznamenán nárůst o 12 procentních bodů.

V České i Slovenské republice patří mezi nejoblíbenější opatření pro zajištění dostatečného množství pracovníků nefinanční benefity (např. závodní stravování, dovolená navíc,...). Narůstá také zájem o zaměstnávání pracovníků z jiných států (např. Ukrajiny, ...). Na Slovensku byl zaznamenán významný pokles zájmu o spolupráci se zdravotnickými školami a lékařskými fakultami.

HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI S PRACÍ MEDIKŮ V NEMOCNICÍCH V ROCE 2023:

1. Více praktické výuky (praxe v nemocnicích okresního typu, individuální práce s mediky).
2. Systém vzdělávání, zkrácení atestační přípravy, dostatečná kapacita výuky, revize kapacit zahraničních studentů.
3. Praxe mladých lékařů z FN v okresních nemocnicích v rámci postgraduálního vzdělávání.
4. Základní povědomí o organizaci a managementu zdravotnických služeb.
5. Důraz na komunikační dovednosti.

1. Viac praktické výučby (dôraz na reálnu prax a získanie skúseností, prax na oddeleniach a v okresných nemocniciach).
2. Dôraz na komunikačné zručnosti (najmä komunikácia lekár → pacient), lojalita a zodpovednosť.
3. Lepšie povedomie o fungovaní systému nemocnice, štruktúre dokumentácie a ekonomických súvislostiach.
4. Skrátene atestačnej prípravy.
5. Zvýšenie počtu medikov.

OTÁZKA

Považujete přesčasovou práci lékařů za problém ve Vaší nemocnici?

OTÁZKA

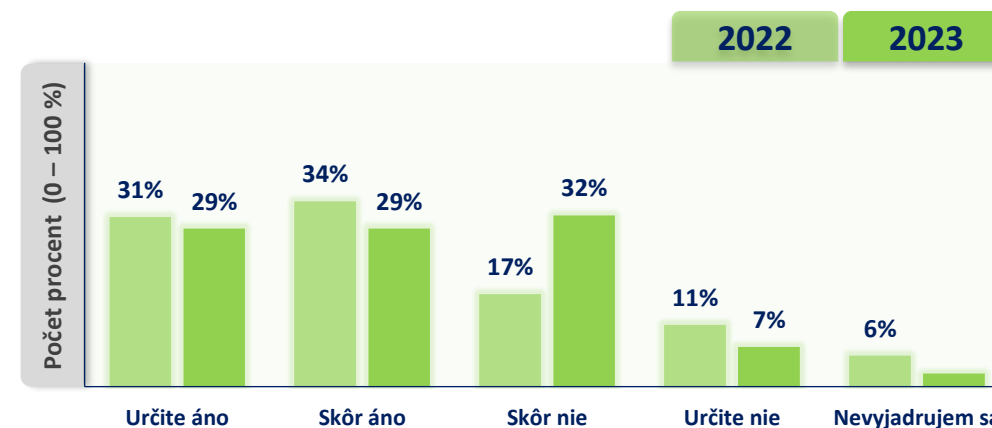
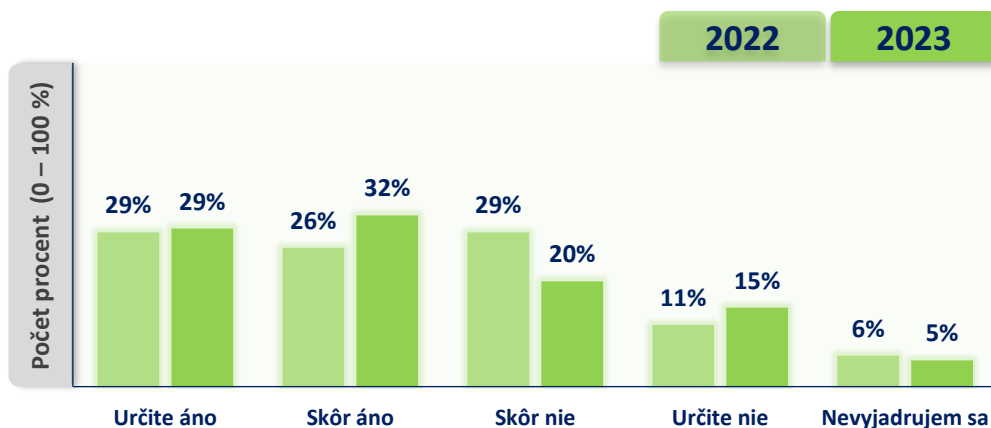
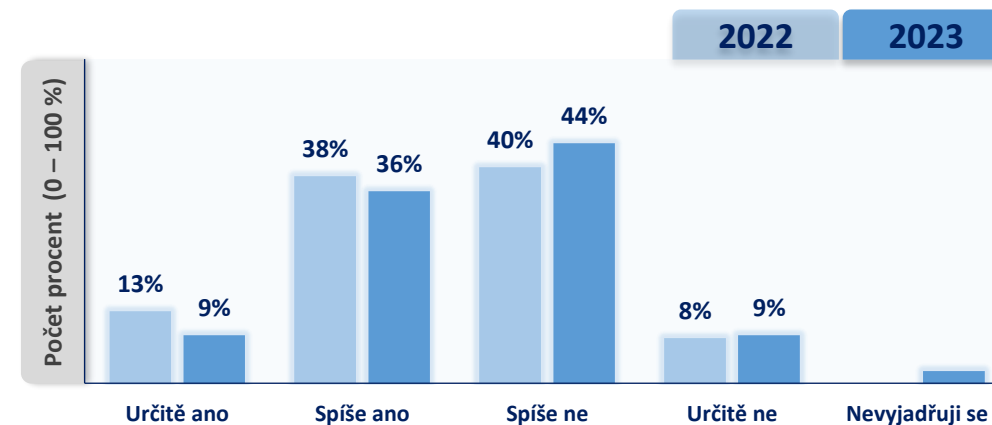
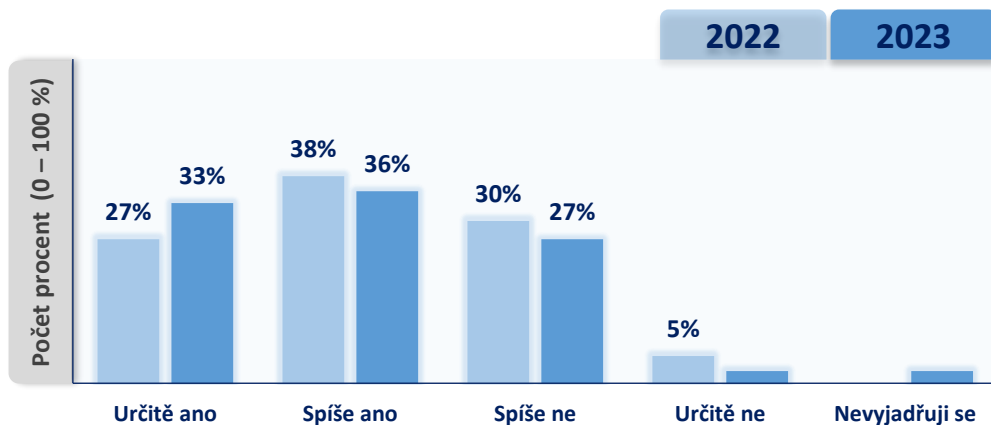
Považujete přesčasovou práci zdravotních sester za problém ve Vaší nemocnici?

Přesčasovou práci lékařů považuje za problém ve své nemocnici stále více ředitelů nemocnic v obou zemích (69 % Česká republika, 61 % Slovenská republika).

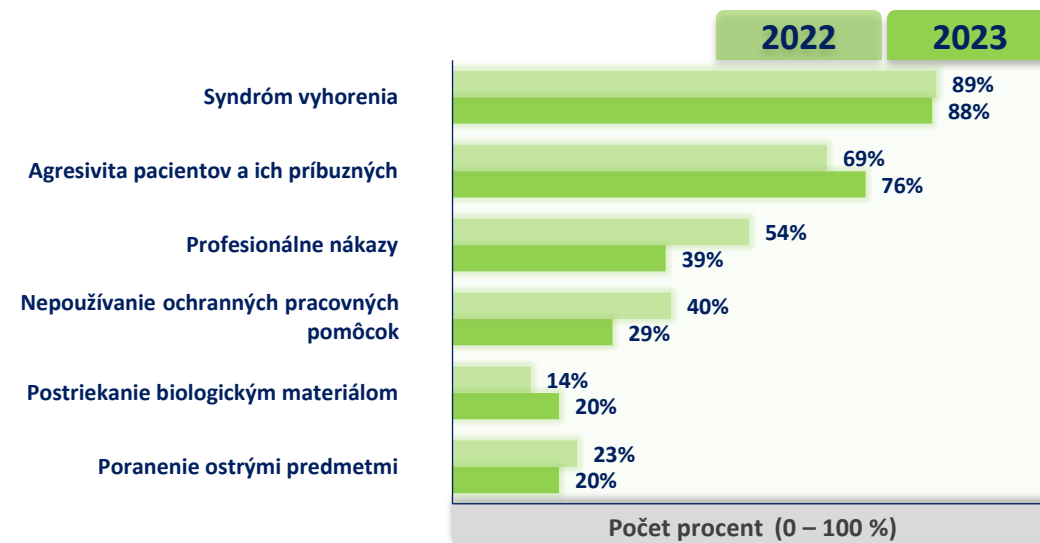
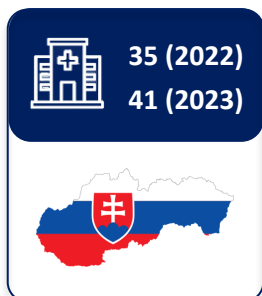
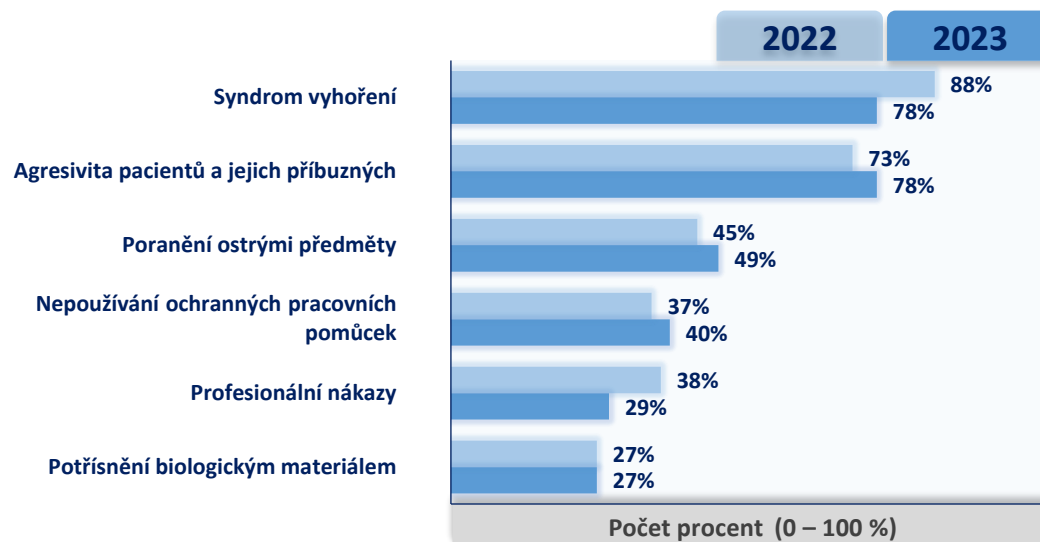

Mezi řediteli nemocnic v Česku i na Slovensku došlo k poklesu vnímání přesčasové práce zdravotních sester jako problém. 44 % ředitelů českých nemocnic a 32 % ředitelů slovenských nemocnic spíše nepovažuje přesčasovou práci zdravotních sester za problém ve své nemocnici.

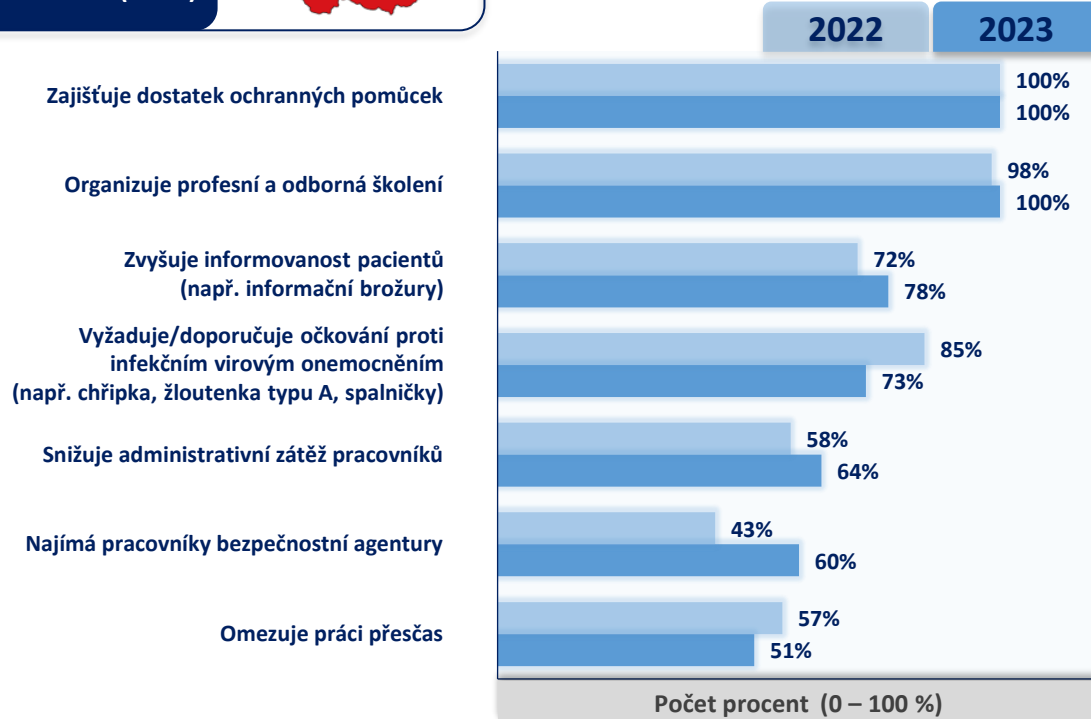
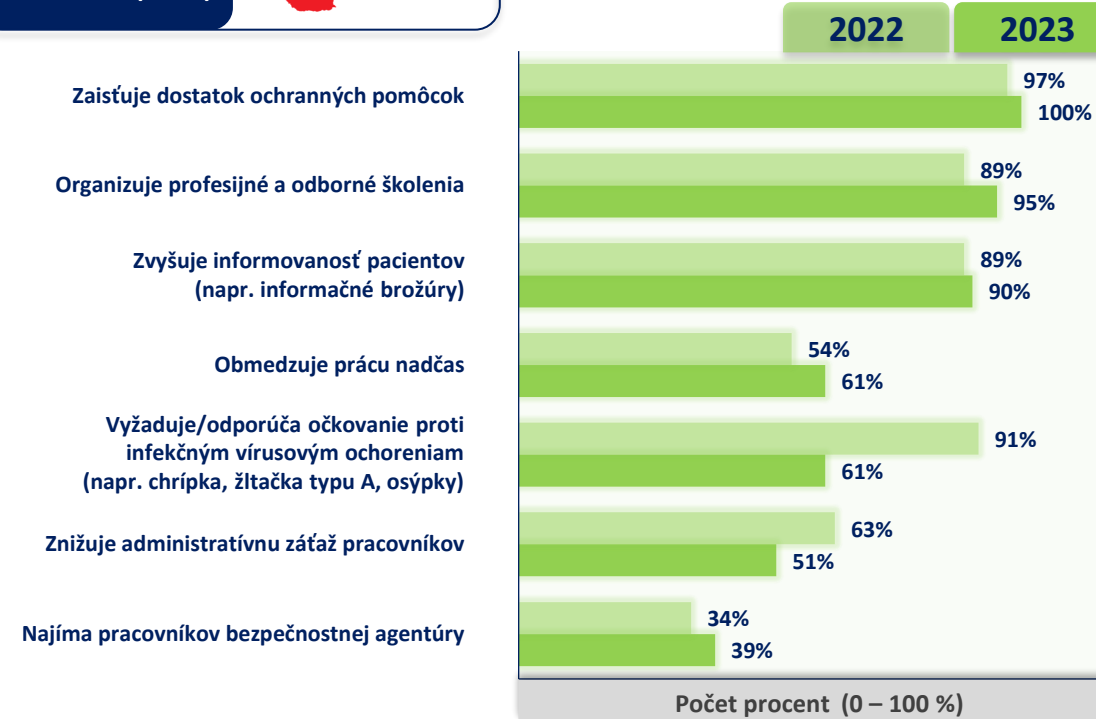

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

BEZPEČNOST

Z pohledu bezpečnosti personálu nemocnice je dle ředitelů nemocnic v obou zemích největším rizikem syndrom vyhoření (78 % ředitelů českých nemocnic a 88 % ředitelů slovenských nemocnic) a agresivita pacientů a jejich příbuzných (78 % Česká republika a 76 % Slovenská republika).

60 (2022)
45 (2023)35 (2022)
41 (2023)

Pro zajištění bezpečnosti pacientů a zaměstnanců nejčastěji volí ředitelé nemocnic v Česku i na Slovensku dostatek ochranných pomůcek (100 % ředitelů nemocnic v obou zemích) a organizaci profesních a odborných školení (100 % Česko a 95 % Slovensko).

OPATŘENÍ PŘIJÍMÁNA NEMOCNICEMI PRO PREVENCI DISKRIMINACE:

- **Vzdělávání personálu** (semináře a školení soft-skills), **pohovory se zaměstnanci**.
- **Zřízení nemocničního ombudsmana, nulová tolerance** diskriminace.
- **Rovnocenný přístup** k personálu i pacientům, **otevřená komunikace, etický kodex**.
- Možnost **anonymního oznámení** diskriminace.

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

KYBERNETICKÁ BEZPEČNOST

OTÁZKA

Která z těchto opatření přijímá Vaše nemocnice pro zajištění kybernetické bezpečnosti?

Nejčastějším opatřením pro zajištění kybernetické bezpečnosti nemocnice je v obou zemích analýza a řízení bezpečnostních rizik.

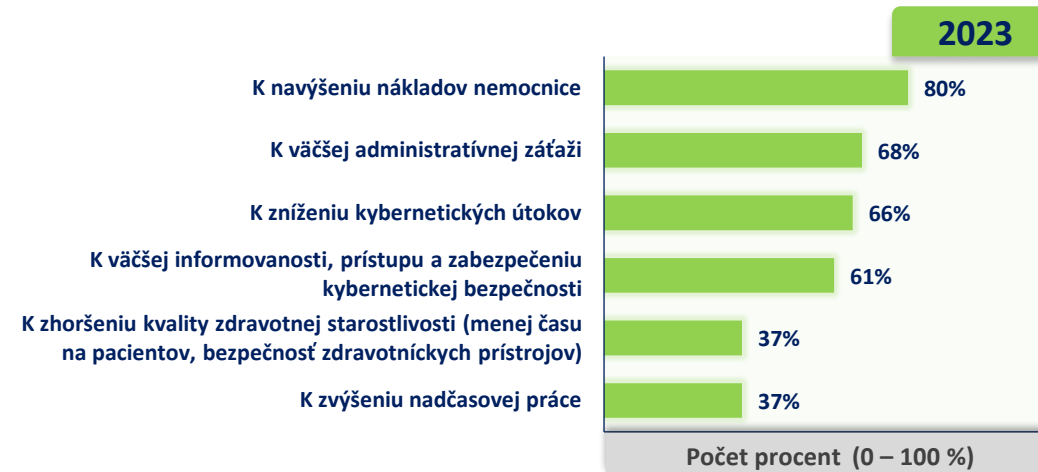
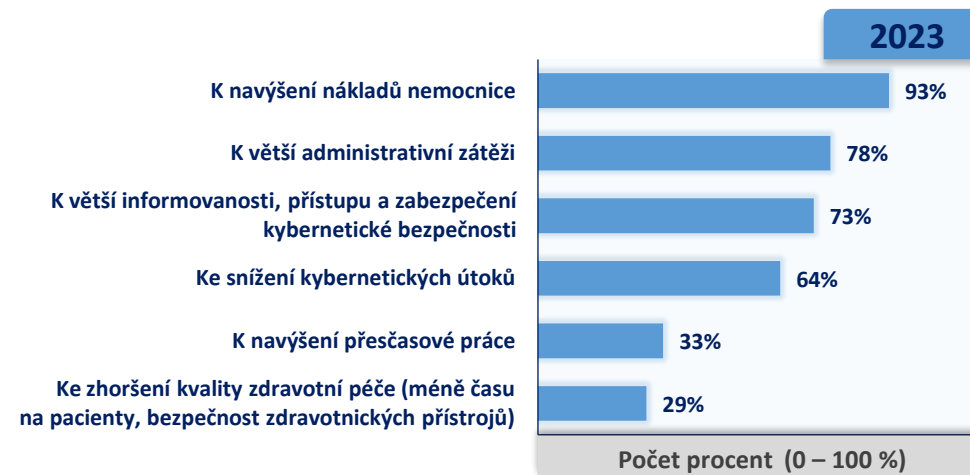

OTÁZKA

Myslíte si, že v důsledku zavedení nové směrnice NIS2 (bezpečnost sítí a informačních systémů) může dojít:

Zavedení nové směrnice NIS2 představuje pro ředitele nemocnic v Česku i na Slovensku zejména navýšení nákladů nemocnice a větší administrativní zátěž.

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

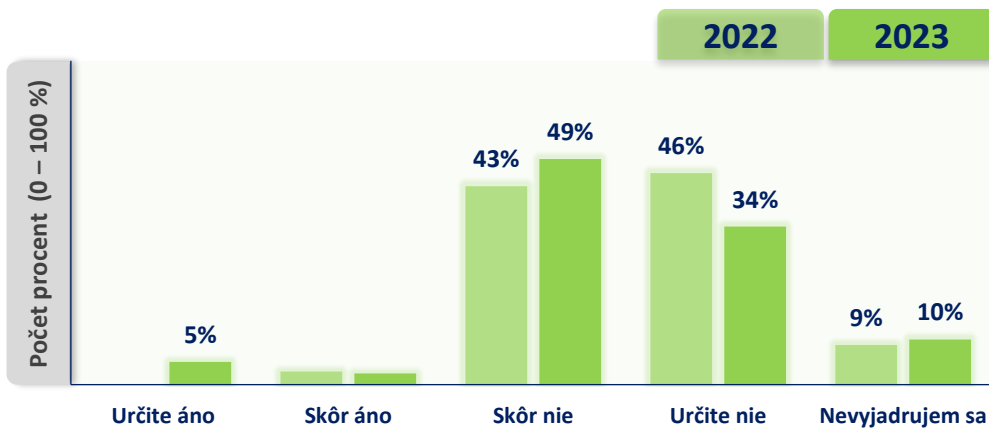
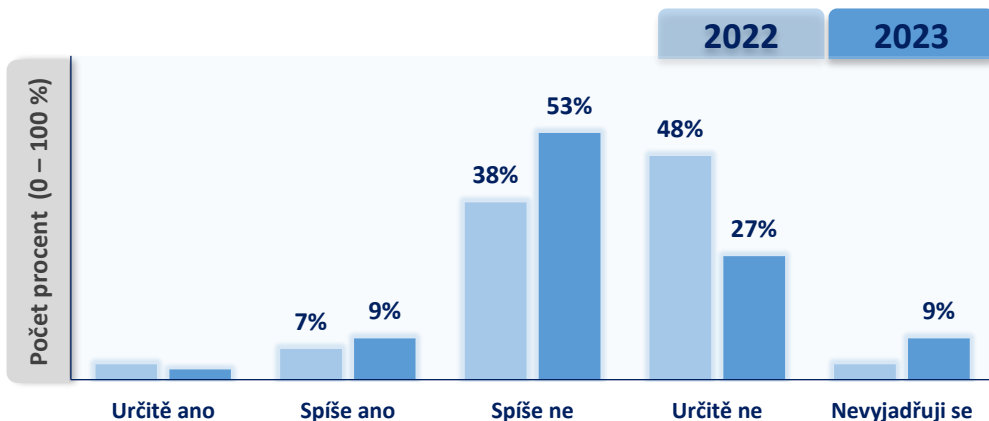
FINANCE A INVESTICE

OTÁZKA

Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace na tom Vaše nemocnice bude v roce 2023 finančně lépe?

Ředitelé nemocnic v obou zemích jsou v letošním roce méně skeptičtí v otázce finanční situace ve svých nemocnicích. Nicméně i tak 53 % ředitelů v Česku a 49 % ředitelů na Slovensku spíše neočekává zlepšení finanční situace v roce 2023.

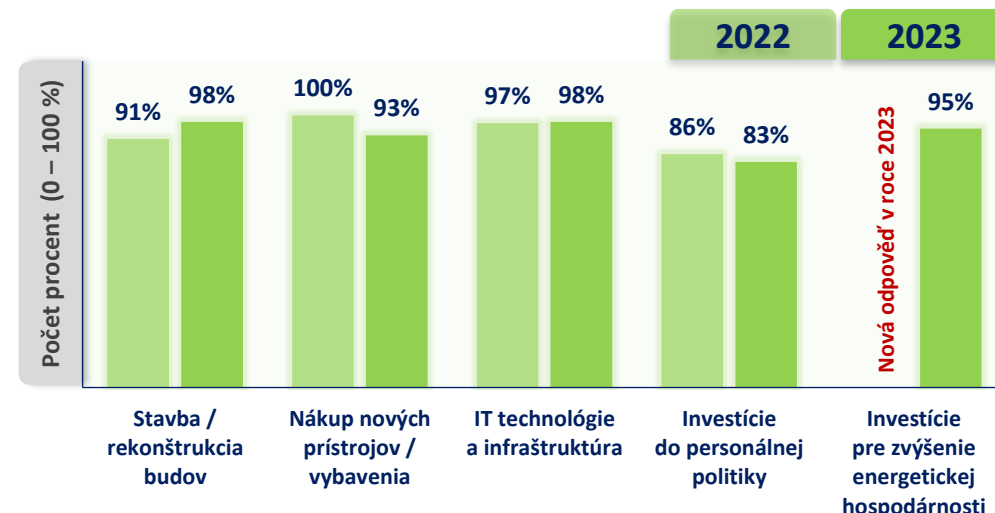
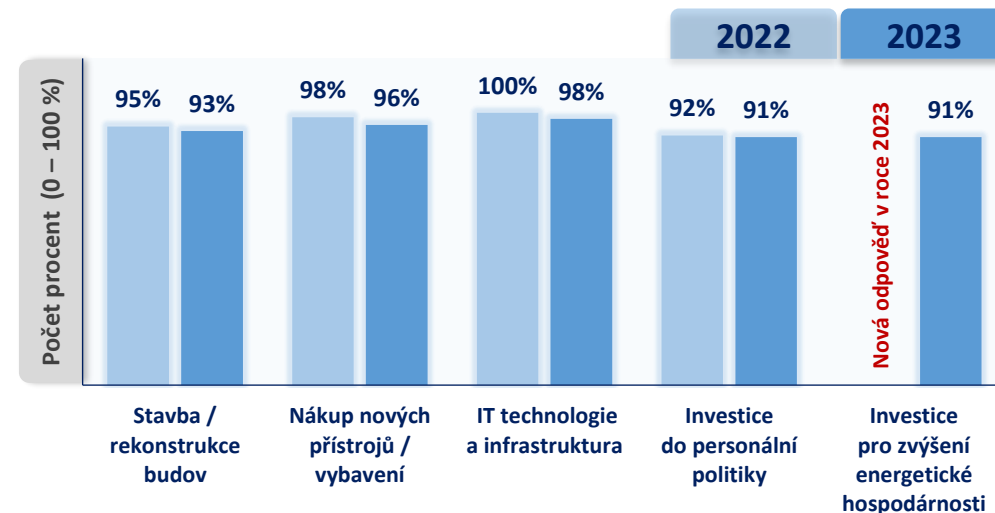
Hodnoty pod 3 % včetně nejsou v grafch popsány.

OTÁZKA

Plánujete v průběhu následujících let významnější investice do některé z následujících oblastí?

V Česku zůstávají plány pro investice téměř vyrovnané v porovnání s minulým rokem. Na Slovensku lze sledovat zejména vyšší zájem o investice do staveb/rekonstrukcí budov, který je v tomto roce srovnatelný s IT sektorem.

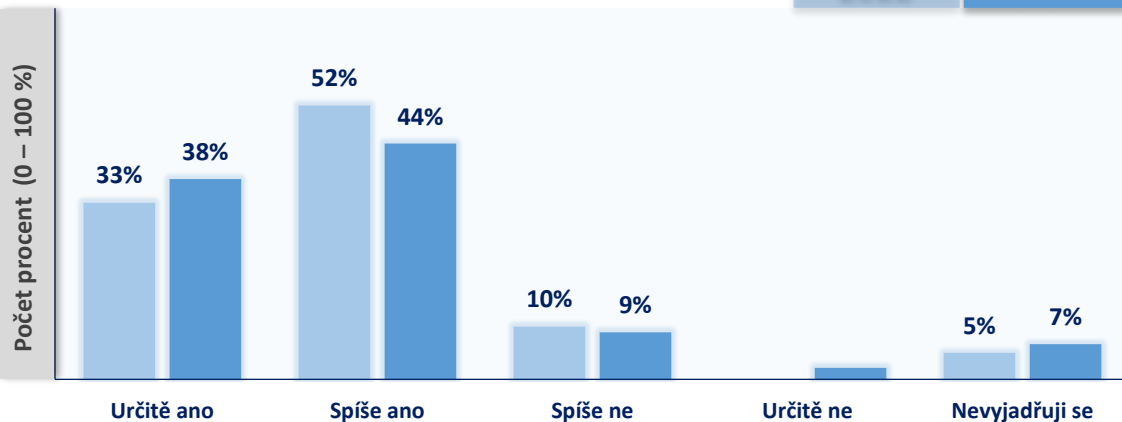
OTÁZKA

Do jaké míry souhlasíte s tvrzením, že opatření vedoucí k zefektivnění jsou potřebná také ve Vaší nemocnici?

60 (2022)
45 (2023)

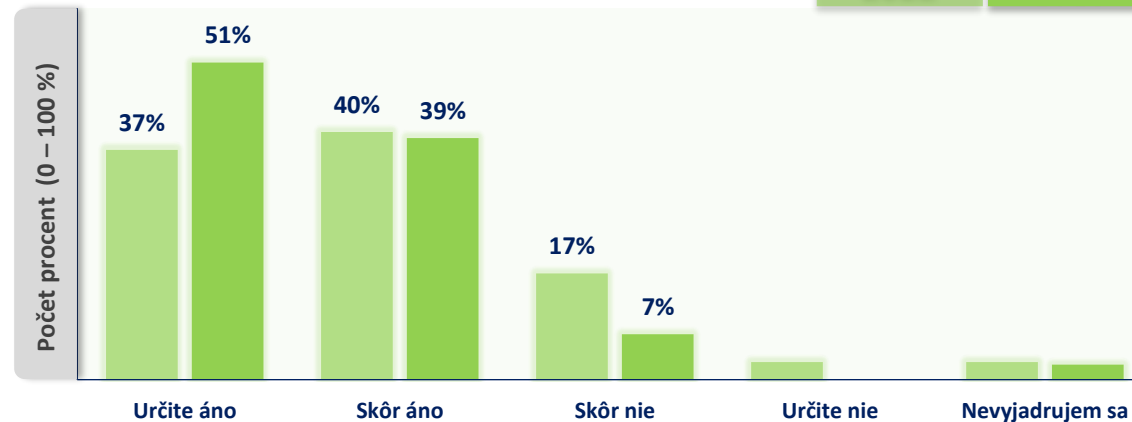
2022 2023

35 (2022)
41 (2023)

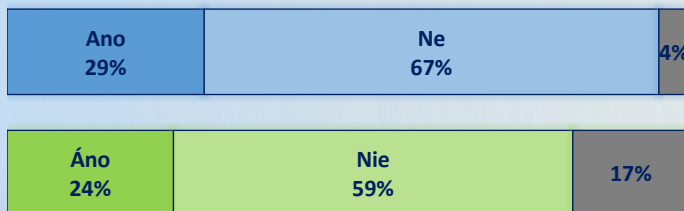
2022 2023

82 % ředitelů nemocnic v Česku a 90 % ředitelů nemocnic na Slovensku vnímá potřebu zavádět opatření vedoucí k zefektivnění také v jejich nemocnici. Zejména mezi řediteli slovenských nemocnic došlo k významnému nárůstu potřeby zavádět tato opatření.

MYSLÍTE SI, ŽE ZMĚNA OBOROVÉHO ZAMĚŘENÍ BY VAŠÍ NEMOCNICI POMOHLA?

(ZRUŠIT NEPERSPEKTIVNÍ ODDĚLENÍ A POSÍLIT PERSPEKTIVNÍ ODDĚLENÍ)

V průměru by jedna čtvrtina ředitelů nemocnic v obou zemích uvítala změnu oborového zaměření ve smyslu zrušení neperspektivních oddělení a posílení oddělení perspektivních. 67 % ředitelů českých nemocnic a 59 % ředitelů slovenských nemocnic je přesvědčeno, že by tato změna jejich nemocnici nepomohla.

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

REZERVY V NEMOCNICÍCH

OTÁZKA

Ve kterých z následujících oblastí pociťujete největší rezervy, respektive kde byste případně usiloval/a o zlepšení nebo změny ve Vaší nemocnici?

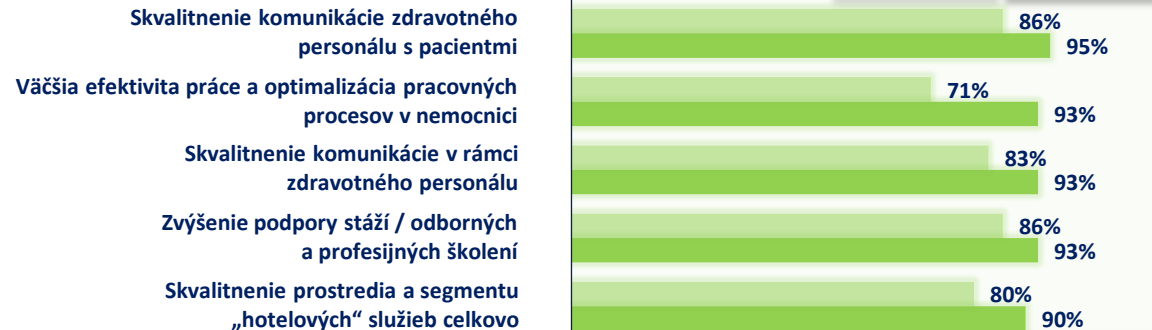
60 (2022)
45 (2023)

OBLASTI S NEJVĚTŠÍMI REZERVAMI

Počet procent (0 – 100 %)

35 (2022)
41 (2023)

OBLASTI S NEJVĚTŠÍMI REZERVAMI

Počet procent (0 – 100 %)

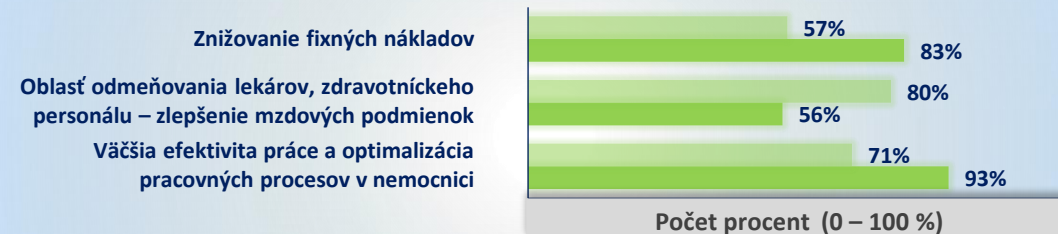
Ředitelé nemocnic v České i Slovenské republice vnímají nejvýznamnější rezervy v komunikaci. V Česku je největším problémem komunikace v rámci zdravotního personálu (89 %), kdežto na Slovensku se jedná zejména o komunikaci personálu s pacienty (95 %).

TOP 3 VÝZNAMNÉ MEZIROČNÍ ZMĚNY:

Mezi řediteli nemocnic v Česku byl zaznamenán nejvýraznější pokles (20 procentních bodů) v oblasti pojištění odpovědnosti nemocnice.

TOP 3 VÝZNAMNÉ MEZIROČNÍ ZMĚNY:

Mezi řediteli nemocnic na Slovensku byl zaznamenán nejvýraznější nárůst (26 procentních bodů) v oblasti snižování fixních nákladů.

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

SHRNUTÍ

- V celoevropském srovnání v roce 2023 **určitě** považuje tuzemský systém zdravotní péče za **kvalitní** 58 % ředitelů českých nemocnic. 44 % ředitelů nemocnic na Slovensku považuje tamní systém zdravotní péče za **spíše nekvalitní**. [\(Str. 5\)](#)
- Ředitelé nemocnic v obou zemích mají meziročně větší obavy, že v důsledku aktuální situace hrozí **zhoršení dostupnosti** [\(str. 6\)](#) i **kvality** [\(str. 7\)](#) zdravotní péče. Významnější obavy pociťují zejména ředitelé nemocnic na Slovensku.
- Největší personální rezervy v obou zemích zaznamenávají ředitelé zejména mezi **zdravotními sestrami** (91 % Česko, 78 % Slovensko). V českých nemocnicích došlo k významnému nárůstu **nedostatku lékařů** (87 %) a **ostatního personálu** (20 %). Na Slovensku došlo k nejvýznamnějšímu nárůstu nedostatku mezi **pomocným zdravotnickým personálem** (37 %). Nejčastěji chybí v nemocnicích lékaři na **interním oddělení** a sestry na **oddělení anesteziologicko-resuscitační a intenzivní péče, všeobecné sestry a instrumentářky**. [\(Str. 9\)](#)
- Kompetence lékařů jsou dle ředitelů nemocnic nastaveny **adekvátně**. U zdravotních sester by poté uvítali **navýšení kompetencí** v obou zemích. [\(Str. 10\)](#)
- V České i Slovenské republice jsou **nefinanční benefity nejoblíbenější** formou pro zajištění dostatečného množství pracovníků. Na Slovensku byl zaznamenán významný **pokles zájmu o spolupráci se zdravotnickými školami a lékařskými fakultami**. S prací mediků v nemocnicích bylo spokojeno 60 % ředitelů nemocnic v Česku a 41 % ředitelů nemocnic na Slovensku. [\(Str. 11\)](#)
- Na základě spolupráce s mediky navrhují ředitelé nemocnic také některé **změny ve stávajícím systému výuky**. Nejčastěji je to **větší množství praktické výuky** pro budoucí lékaře. [\(Str. 12\)](#)
- **Přesčasovou práci lékařů vnímají** ředitelé obou zemí **jako problém** ve svých nemocnicích, u **zdravotních sester** naopak spíše **nevnímají přesčasovou práci jako problém** ve svých nemocnicích. [\(Str. 13\)](#)
- Z pohledu bezpečnosti personálu nemocnice je dle ředitelů nemocnic v obou zemích největším rizikem **syndrom vyhoření a agresivita pacientů a jejich příbuzných**. [\(Str. 15\)](#)
- Pro zajištění bezpečnosti pacientů a zaměstnanců nejčastěji volí ředitelé nemocnic v Česku i na Slovensku **dostatek ochranných pomůcek a organizaci profesních a odborných školení**. [\(Str. 16\)](#)
- Zavedení **směrnice NIS2** přináší ředitelům nemocnic zejména **navýšení nákladů a větší administrativní zátěž**. [\(Str. 18\)](#)
- I přes očekávání, že se **finanční situace** nemocnic v letošním roce **spíše nezlepší** jsou v tomto ohledu ředitelé **méně skeptičtí**. V plánu mají investice do všech zmiňovaných oblastí. [\(Str. 20\)](#)
- **Nutnost zavádět opatření vedoucí k zefektivnění** vnímají ředitelé nemocnic v obou zemích. Zejména mezi řediteli slovenských nemocnic došlo k významnému nárůstu potřeby zavádět tato opatření. V průměru **čtvrtina ředitelů** vnímá **změnu oborového zaměření** své nemocnice jako **potenciálně nápomocnou**. [\(Str. 21\)](#)
- **Nejvýznamnější rezervy** vnímají ředitelé nemocnic v Česku i na Slovensku zejména v **komunikaci**. Meziročně došlo k významnému **poklesu** v oblasti **pojištění odpovědnosti nemocnice** a nárůstu v oblasti **snižování fixních nákladů**. [\(Str. 23\)](#)

Jsme organizace, která pomáhá postupně zvyšovat bezpečnost a kvalitu českého zdravotnictví prostřednictvím zacílených projektů.

EFEKTIVNÍ NEMOCNICE

Odborná **konference**, které se každoročně účastní přes 1 000 osobností z řad vrcholového managementu nemocnic, zdravotních pojišťoven, krajů a zainteresovaných firem a organizací.

NEJLEPŠÍ NEMOCNICE

Komplexní hodnotící projekt zaměřený na **finanční** zdraví nemocnic, **bezpečnost** a **spokojenost** pacientů a zaměstnanců v českých nemocnicích.

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ROKU

Komplexní hodnotící projekt zaměřený na zlepšování **kvality služeb** směrem k poskytovatelům zdravotní péče a k pojištěncům.

BAROMETR MEZI MEDIKY

Průzkum mezi **studenty** českých i slovenských **lékařských fakult** má za cíl sledovat změny nálad budoucích mediků ve vztahu k tuzemskému zdravotnictví.

BAROMETR MEZI STUDENTY ZDRAVOTNICKÝCH ŠKOL

Průzkum mezi **studenty českých škol**, vzdělávajících ve zdravotnických oborech, má za cíl sledovat změny nálad budoucích sester ve vztahu k českému zdravotnictví.

BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ

Průzkum mezi **řediteli** českých i slovenských nemocnic, kteří hodnotí stávající situaci ve zdravotnictví.

BAROMETR MEZI PACIENTSKÝMI ORGANIZACEMI

Průzkum sleduje úroveň poskytované zdravotní péče ve vztahu k **pacientům** se **specifickými potřebami** a pomáhá rozšiřovat povědomí o možnostech patientských organizací.

BAROMETR MEZI ZAMĚSTNAVATELI

Průzkum zaměřený na otázky **zdraví zaměstnanců** a vztah zaměstnavatelů se zdravotními pojišťovnami.

**„BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ 2023“
BYL REALIZOVÁN POD ZÁŠTITOU:**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Lenka Lunkmoss, výkonná ředitelka
e-mail: l.lunkmoss@hc-institute.org
tel.: +420 776 861 101

Dominik Gřešica, projektový manažer
e-mail: d.gresica@hc-institute.org
tel.: +420 608 203 053

Daniel Vavřina, zakladatel
e-mail: d.vavrina@hc-institute.org
tel.: +420 608 878 400

